

Fundația PATRIMONIULUI a ACADEMIEI ROMÂNE

Calea 13 Septembrie nr. 13, sector 5 București, Aripa de Est, camerele P 292, P 293
și 3.244, Tel. 021/319.51.90 ; Fax. 021/319.51.89, CIF 17954260, 55/PJ/6.09.2005

Nr. 587 din 08.12.2008

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 61/3952 / 12.XII.2008

Stimați membri ai Biroului Permanent al Camerei Deputaților
PARLAMENTUL ROMÂNIEI

În solicitarea noastră oficială nr. 541/18.11.2008, înaintată conducerii Agenției Domeniilor Statului prin Registratura Generală în data de 19.11.2008, ***rugăm cu deosebit respect academic să se ia din nou în considerare a doua parte a adresei respective*** (în care facem referiri la necesitatea menținerii Hotărârilor Consiliului de Administrație al Agenției Domeniilor Statului nr. 73/28.08.2007 și respectiv nr. 123/09.10/2007) și argumentele juridice pe care le expunem în legătură cu modul de constituire cu titlu gratuit a dreptului ACADEMIEI ROMÂNE de folosință asupra terenurilor agricole proprietate publică a statului. Va prezentăm cu deosebit respect această situație, având în vedere că, datorită unei informări incomplete și disociate, în Notele de Control nr. 60030/26.02.2008 și nr. 60207/05.11.2008, ambele aprobate cu titlu executoriu de către Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, s-au reținut unele concluzii neconforme cu realitatea legislativă în vigoare din materie.

În acest sens, supunem atenției dumneavoastră și colaboratorilor dumneavoastră, în succesiune logică, următoarele dispoziții legale care stabilesc regimul juridic în materie:

CONSTITUTIA ROMÂNIEI prevede, la art. 136 alin. (4), cu denumirea marginală "Proprietatea" ca "(4) Bunurile proprietate publică sunt inalienabile. În condițiile legii organice, ele pot fi date în administrare regiilor autonome ori instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate; de asemenea, ele pot fi date în folosință gratuită instituțiilor de utilitate publică."

Spiritul acestei prevederi se regăsește și în art. 17 din Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, care prevede ca "Statul și unitățile administrativ-teritoriale pot da imobile din patrimoniul lor, în folosință gratuită, pe termen limitat, persoanelor juridice fără scop lucrativ, care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică, ori serviciilor publice."

Se cuvine a observa însă și prevederile art. 5 alin. (1) din aceeași Lege nr. 213/1998: "Regimul juridic al dreptului de proprietate publică este reglementat de prezenta lege, DACĂ PRIN LEGI ORGANICE SPECIALE NU SE DISPUNE ALTFEL."

Prin urmare, prevederile Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia stabilesc expres posibilitatea ca, prin legi organice speciale (ca de exemplu Legea nr. 752/2001, așa cum a fost completată prin Legea nr. 251/25

1 iulie 2007 și mai ales prin recenta Lege nr. 133/9 iulie 2008) să se prevadă reglementări în materia regimului juridic al dreptului de proprietate publică cu caracter derogatoriu de la legea-cadru, generală, respectiv Legea nr. 213/1998.

Pe de altă parte, în cuprinsul Legii nr. 752/2001, privind organizarea și funcționarea Academiei Române, există norme de trimitere la alte legi, acolo și atunci când legiuitorul a considerat necesară includerea unei astfel de norme de trimitere.

Astfel, o scurtă lectură a textului Legii nr. 752/2001, în evoluția sa legislativă, va releva că în mod constant în textul său au existat și există norme de trimitere la următoarele acte normative: *Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare* (art. 4 alin. (2¹) din Legea nr. 752/2001); *Decizia Consiliului de Miniștri nr. 1.486/1948, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 260 din 8 noiembrie 1948* (art. 4 alin. (2¹a) din Legea nr. 752/2001); *prevederile art. 50 alin. (1) din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (de asemenea în art. 4 alin. (2¹a) din Legea nr. 752/2001); *prevederile art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (art. 4 alin. (2¹b) din Legea nr. 752/2001); *art. 21 alin. (4) din Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (de asemenea în art. 4 alin. (2¹b) din Legea nr. 752/2001); *dispozițiile art. 34 din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare* (art. 4 alin. (2¹c) din Legea nr. 752/2001); *dispozițiile art. 36 alin. (5) și ale art. 92 alin. (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (de asemenea în art. 4 alin. (2¹c) din Legea nr. 752/2001); *prevederilor Legii nr. 46/2008 - Codul silvic* (art. 4 alin. (2¹d) din Legea nr. 752/2001); *prevederile art. 29 alin. (3²) din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare* (art. 4 alin. (5) din Legea nr. 752/2001); *prevederile art. 9 alin. (4) din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare și prevederile art. 22¹ din aceeași lege* (art. 4 alin. (6¹) din Legea nr. 752/2001); *Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, cu trimitere expresă la prevederile art. 3 alin. (2) din această lege și la termenul prevăzut la art. 22 din aceeași lege (art. 4 alin. (8) din Legea nr. 752/2001); *data intrării în vigoare a Legii nr. 564/2004 pentru completarea art. 4 din Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române* (tot în art. 4 alin. (8) din Legea nr. 752/2001); *Legea nr. 86/1998 privind acordarea unui sprijin material pentru soțul supraviețuitor și pentru urmașii membrilor Academiei Române* (art. 10 alin. (8) din Legea nr. 752/2001); *legea anuală a bugetului de stat* (art. 21 alin. (1) din Legea nr. 752/2001); *condițiile aplicabile personalului din sectorul bugetar* (art. 21 alin. (2) din Legea nr. 752/2001); *funcțiile prevăzute la art. 7 lit. a)-d) din Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, precum și dispozițiile aplicabile personalului didactic* (art. 21 alin. (3) din Legea nr. 752/2001).

Rezultă că pentru darea în folosință ACADEMIEI ROMÂNE de terenuri agricole proprietate publică sau privată a statului, nu a existat, și nici nu există niciun fel de normă de trimitere, nici la Legea nr. 213/1998, după cum nici la o altă prevedere legală, ceea ce demonstrează de lege lată că legiuitorul nu a supus prevederilor Legii nr. 213/1998 procedura prin care ACADEMIA ROMÂNĂ dobândește în folosință cu titlu gratuit terenuri proprietate publică sau privată a statului, de la Agenția Domeniilor Statului, stabilind în schimb prin recenta Lege nr. 133/9 iulie 2008 că aplicabile sunt prevederile Legii privind organizarea și funcționarea ACADEMIEI ROMÂNE (adică "prezenta lege" – art. 4 alin. (2²) din Legea nr. 752/2001, cu modificările și completările ulterioare).

Această afirmație este valabilă pentru oricare dintre variantele normative ale Legii nr. 752/2001, în evoluția sa legislativă, atât în varianta inițială publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 843 din 28.12.2001, cât și în modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 396 din 11.10.2004 pentru completarea art. 4 din Legea nr. 752/2001 privind

organizarea și funcționarea Academiei Române, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 940 din 14.10.2004, Legea nr. 564 din 09.12.2004 pentru completarea art. 4 din Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 1197 din 14.12.2004, Legea nr. 251 din 19.07.2007, pentru completarea art. 4 din Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 498 din 25.07.2007 sau Legea nr. 133 din 04.07.2008, pentru modificarea și completarea art. 4 din Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 515 din 09.07.2008).

Astfel cum aratăm, între anii 2005 și 2007 ACADEMIA ROMANA nu a beneficiat de aplicarea prevederilor art. 4 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 752/2001 (atribuirea în administrare sau în folosință de bunuri imobile, proprietate publică sau privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale), fiind necesară intervenția legiuitorului, prin adoptarea Legii nr. 251/2007 pentru completarea art. 4 din Legea nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, prin care "(2²) Patrimoniul agrosilvic, prevăzut la alin. (2¹), este dobândit de Academia Română la cerere, în mod gratuit...", tocmai pentru a clarifica ca aceste terenuri sunt dobândite cu titlu gratuit.

Abia urmare adoptării Legii nr. 133/2008, care la art. 4 alin. (2²), prevede ca "Patrimoniul agrosilvic, prevăzut la alin. (2¹) - (2¹d), este dobândit de Academia Română, la cerere, în mod gratuit, în administrare sau în folosință, conform prevederilor prezentei legi, pentru desfășurarea programelor de cercetare științifică și inovare tehnologică, în scopul dezvoltării rurale durabile", s-au primit în folosință gratuită de către instituția noastră terenuri agricole.

În sprijinul afirmației noastre aducem dovada indubitabilă a voinței legiuitorului, care în Legea nr. 752/2001 a inclus norme de trimitere la alte acte normative, însă nu există nici o trimitere la Legea nr. 213/1998, argumentația fiind logică: dacă legiuitorul ar fi crezut de cuviință, ar fi inclus o astfel de normă de trimitere, în ceea ce privește dobândirea de către Academia Română, la cerere, în mod gratuit, în folosință, de terenuri agricole.

Însă, legiuitorul a reglementat în mod expres această problemă, introducând formularea "conform prevederilor prezentei legi" care, coroborată cu dispozițiile art. 26 teza finală din Legea nr. 752/2001, cu modificările și completările ulterioare ("Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă ... orice alte dispoziții contrare"), conduce la ideea caracterului de lege specială a Legii nr. 752/2001, în raport de prevederile Legii nr. 213/1998, principiul "specialia generalibus derogant" fiind pe deplin aplicabil.

Atata timp cât nicaieri în legislația specială referitoare la ACADEMIA ROMANA (nici în Legea nr. 752/2001, nici în modificările ulterioare – Legea nr. 564/2004, Legea nr. 251/2007 și Legea nr. 133/2008) nu se face vreo referire la Legea nr. 213/1998, devin aplicabile prevederile art. 5 alin. (1) teza finală din legea generală nr. 213/1998: "Regimul juridic al dreptului de proprietate publică este reglementat de prezenta lege, dacă prin legi organice speciale nu se dispune altfel."

Legea nr. 752/2001, modificată și completată de Legea nr. 133/2008 este fără îndoială o lege organică, recunoscută cu atare valoare juridică indubitabilă nu doar că privește procedura de adoptare a acesteia de către organul legislativ român (Parlamentul României), ci și prin relaționarea cu alte prevederi legale cu caracter de lege organică. Învocăm în acest sens prevederile Legii nr. 247 din 19/07/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare, care la „TITLUL VI - Modificarea și completarea Legii nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997" dispune:

- pct. 16. La articolul 9, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), cu următorul cuprins: "(4) **Reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor**

agricole care au aparținut Academiei Române se face prin comasarea terenurilor de către Agenția Domeniilor Statului, la cererea Academiei Române, dacă nu se afectează vechile amplasamente ale foștilor proprietari și cu respectarea prevederilor Legii nr. 752/2001 privind organizarea și funcționarea Academiei Române, cu completările ulterioare."

- pct. 33. La articolul 29, după alineatul (3¹) se introduce un nou alineat, alineatul (3²), cu următorul cuprins: "(3²) **Diferența de suprafață neatribuită se reconstituie în forma și structura de proprietate existentă la momentul naționalizării terenurilor forestiere de către regimul comunist; reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere care au aparținut Academiei Române se face prin comasarea terenurilor de către Regia Națională a Pădurilor - Romsilva, la cererea Academiei Române, dacă nu se afectează vechile amplasamente ale foștilor proprietari și cu respectarea prevederilor Legii nr. 752/2001.**"

In aceste conditii, este fara echivoc ca Agentia Domeniilor Statului a dat in folosinta ACADEMIEI ROMANE aceste terenuri, pentru aceasta operatiune juridica nefiind nevoie de o hotarare de guvern, pentru ca un astfel de act normativ este necesar numai pentru darea in administrare.

Mai mult, din punct de vedere al obiectul raportului juridic, atat darea in folosinta, cat si arenda si concesionarea reprezinta cedarea temporară a folosintei unui bun agricol (la folosinta gratuita, fara plata, in cazul arende, cu incasarea unei arende, iar in cazul concesiunii dreptului de exploatare a unor bunuri agricole, în schimbul unei redevente). Va rugam sa observati ca AGENTIA DOMENIILOR STATULUI are, prin insasi legea sa de infiintare, un mandat general de reprezentare (art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 268/2001: «*exercitarea în numele statului a prerogativelor dreptului de proprietate asupra terenurilor cu destinație agricolă aparținând domeniului privat al statului*») si dreptul de a decide cu privire la folosinta terenurilor agricole proprietate publica, pentru incheierea de contracte de arenda sau de concesionare nefiind nevoie de vreo hotarare de guvern (ca la art. 14 si 15 din Legea nr. 213/1998).

O eventuala teza conform careia este nevoie de hotarare de guvern pentru a se da ACADEMIEI ROMANE in folosinta gratuita un teren proprietate publica reprezinta o adaugare la Legea nr. 213/1998, fapt nepermis. De altfel, se impune a fi avuta in vedere si evolutia in timp a cadrului juridic : Legea privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia este din anul 1998, ultima modificare fiind in anul 2003, in timp ce Legea privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului este din anul 2001, cu ultima modificare in data de 22 mai 2006 (Legea nr. 199 din 22/05/2006, publicata in Monitorul Oficial, Partea I nr. 451 din 24/05/2006, in vigoare de la data de 27/05/2006, privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului), ceea ce inseamna ca prevederile speciale din legea ulterioare deroga de la prevederile anterioare, spiritul Legii nr. 268/2001 fiind foarte clar: **ADS are un mandat general de administrare, nemaiaavand nevoie de hotarari de guvern pentru a aproba incheierea de acte juridice in cadrul administrarii terenurilor agricole proprietate publica.**

Ideea cu necesitatea unei hotarari de guvern este preluata cu caracter de „remanenta” din prevederile art. 8 alin. (1) si alin. (3) al Legii nr. 290 din 15.05.2002, privind organizarea și funcționarea unităților de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii, industriei alimentare și a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești”, cu modificările si completările ulterioare („(1) *Institutele, centrele și stațiunile de cercetare-dezvoltare din domeniul agricol, instituțiile de învățământ agricol și silvic, unitățile de cercetare-dezvoltare aflate în structura unor regii sau*

companii naționale din domeniul agricol **administrează bunuri din domeniul public și privat al statului, stabilite prin hotărâre a Guvernului** de reorganizare a unităților de cercetare-dezvoltare, precum și bunuri proprii dobândite în condițiile legii.... (3) **Suprafețele de teren agricol necesare desfășurării activității instituțiilor publice de cercetare-dezvoltare aparțin domeniului public al statului și se dau în administrarea acestora prin hotărâre a Guvernului**, inițiată de Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale sau Ministerul Educației și Cercetării, numai cu avizul Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" sau al instituțiilor de învățământ superior, după caz.", care însă se refera la "administrarea" bunurilor din domeniul public și privat al statului, nu la folosința acestora.

Pe cale de consecință, ACADEMIA ROMÂNĂ a dobândit în folosința aceste terenuri, pentru cercetare științifică și inovare tehnologică, în scopul dezvoltării rurale durabile.

În acest sens, urmare hotărârilor Consiliului de Administrație al Agenției Domeniului Statului nr. 73/28.08.2007 și respectiv nr. 123/09.10.2007, s-au încheiat Protocoalele de Predare-Primire nr. 34655/03.09.2007 (pentru suprafața de 1.262,78 hectare pe raza administrativă a comunelor Roseti și Dichiseni, Județul Călărași) și respectiv nr. 35543/18.10.2007 (pentru suprafața de 3.127,46 hectare situate pe teritoriile administrative ale localităților Călărași, Modelu și Roseti, jud. Călărași), în aceste procese verbale precizându-se expres: „**Aceste suprafețe de teren agricol și neagricol vor fi folosite de către Academia Română pentru realizarea în continuare a tematicii de cercetare științifică de interes național pentru dezvoltare rurală durabilă, complexă a zonei.**”

Pe baza acestor considerente **va rugăm cu deosebit respect academic** să luați în considerare argumentele noastre și prevederile din cadrul legislativ pe care le-am invocat, argumentele juridice pe care le-am expus în legătură cu modul de constituire cu titlu gratuit a dreptului ACADEMIEI ROMÂNE de folosință asupra terenurilor agricole proprietate publică a statului, care rămân în administrarea ADS. **În consecință, va rugăm, în mod staruitor și cu deosebit respect academic, să ne trimiteți răspuns scris care să reprezinte punctul de vedere al dumneavoastră la problema prezentată în această adresă oficială.**

Folosim și acest prilej pentru a vă asigura în modul cel mai corect și real de aprecierile noastre favorabile față de profesionalismul și obiectivitatea care sunt caracteristice pentru activitatea dumneavoastră, în care permanent și în mod obiectiv ați sprijinit Academia Română, cel mai înalt for de știință și cultură al romanilor de pretutindeni.

Cu aceeași deosebită stimă și respect,

Președinte executiv,

Prof. univ. dr. Alexandru T. BOGDAN
membru corespondent al Academiei Române

